Preventivní program školy

Gymnázium Boskovice

2026/2027

Preventivní program školy (PP školy) je dokument zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikačních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti preventivní práce s žáky a spolupráci s rodiči

Úvod

Preventivní program školy vychází z platných právních předpisů, strategických dokumentů a metodických doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti primární prevence rizikového chování.

Základním právním východiskem je zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 29, a vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s § 7 odst. 5 této vyhlášky škola zpracovává a uskutečňuje Preventivní program školy, jehož součástí je strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Program dále vychází zejména z Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, včetně jeho aktuálních tematických příloh, a z Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016.

V oblasti prevence a řešení záškoláctví škola postupuje rovněž podle aktuálního Metodického doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (aktualizace 01/2026).

Dalšími východisky jsou zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, a Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027.

Preventivní program školy navazuje na školní vzdělávací program, školní řád, program poradenských služeb ve škole a plán práce školy. Při jeho realizaci škola spolupracuje s odbornými institucemi, organizacemi a dalšími subjekty působícími v oblasti prevence a práce s dětmi a mladými lidmi v Boskovicích a okolí. Program současně zohledňuje možnosti spolupráce s projektem Zdravé město Boskovice a nabídku volnočasových a preventivních aktivit v regionu.

Primární prevence rizikového chování

Všeobecná primární prevence

1. Systematicky podporovat pozitivní třídní klima, vztahy a spolupráci prostřednictvím třídnických hodin a preventivních programů.

2. Posilovat kompetence žáků k bezpečnému a zodpovědnému pohybu v digitálním prostředí.

3. Zaměřit se na prevenci v oblasti nikotinových výrobků, energetických nápojů, na problematiku zdravého životného stylu.

Obecné úkoly primární prevence

I v tomto školním roce vnímáme jako důležité:

• předcházení různým formám rizikového chování, zejména šikaně a kyberšikaně, záškoláctví, rizikovému užívání návykových látek, rizikovému chování v online prostředí, rizikovému sexuálnímu chování, poruchám příjmu potravy, agresivnímu chování, diskriminaci, rasismu, xenofobii a dalším formám rizikového chování,

• rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání, ohrožování mravní výchovy mládeže, poruch příjmu potravy (mentální bulimie a anorexie),

• průběžně aktualizovat krizové a intervenční postupy školy a seznamovat s nimi pedagogické pracovníky

• účinnou spolupráci s rodiči,

• vzdělávání a sebevzdělávání pedagogů a ostatních pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování a vzájemnou spolupráci pedagogů školy,

• tvorbu vhodné nabídky volnočasových aktivit pro studenty v rámci školy,

• práci třídních učitelů, kteří sledují chování žáků, jejich názorů, postojů, změn v chování a absencí z vyučování,

• zajišťování dostupných poradenských služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogické pracovníky,

• spolupráci s organizacemi a institucemi, které se zabývají využitím volného času dětí a mládeže,

• spolupráci s organizacemi a institucemi, které se zabývají problematikou rizikového chování jevů ve společnosti (PPP Boskovice, PPP Blansko, Oddělení sociálně právní ochrany MěÚ Boskovice, Zdravotní ústav JmK Blansko, Policie ČR),

• zapojení školy do speciálních preventivních programů dle možností a skutečných potřeb školy.

Personální obsazení:

Garant programu: Mgr. Alena Svanovská, ředitelka školy

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

Ing. Pavel Kopecký, Ph.D., metodik prevence – zpracování, koordinace, průběžné vyhodnocování

PP – spolupráce v rámci ŠPP:

Mgr. Barbora Soukopová, školní psycholožka

Mgr. Izabela Štěpánková, výchovná poradkyně a školní koordinátorka podpory nadání

Mgr. Hana Doskočilová, kariérová poradkyně

A) Plán činností

1) Programy a aktivity primární prevence pro žáky

Seznam plánovaných akcí pro školní rok		**2026/2027**
Třída	**Téma**	**Akce**
I.	- adaptační pobyt	ŠPP a instruktoři zážitkové pedag., TU a jeho zástupce
	- Harry Potter – prevence šikany	ŠPP – vytváření pravidel pro třídu, šk.psych.
	- kyberprostor a jeho nebezpečí, prevence kyberšikany	ŠPP – metodik prevence
	- efektivní učení (+ info pro rodiče)	ŠPP – šk. psycholožka
	- klima třídy – třídní program – spolupráce a kooperace	ŠPP – šk. psycholožka
II.	- prevence šikany	ŠPP – šk. psycholožka
	- prevence šikany a kyberšikany	Elim Letovice, ŠPP, metodik prevence
	- prevence užívání tabákových a nikotinových výrobků	ŠPP
	- klima třídy	ŠPP - šk. psycholožka
	- kyberprostor a jeho nebezpečí, pravidla bezpečného užívání online prostředí	učitelé IVT – koordinace – ŠPP, koordinace metodik prevence
	- třídní program	ŠPP - šk. psycholožka + TU
III.	prevence šikany	ŠPP – šk. psycholožka
	- prevence rizikového užívání alkoholu	ŠPP

	- kyberprostor a jeho nebezpečí, pravidla bezpečného užívání online prostředí - klima třídy - poruchy příjmu potravy - třídní program - zdravá svačinka	učitelé IVT – koordinace – ŠPP, koordinace metodik prevence ŠPP – šk. psycholožka ŠPP ŠPP – šk. psycholožka + TU ŠPP + vyučující biologie, IVT, OBV, metodik prevence
IV.	- sexuální výchova - zdravý životní styl - kyberprostor a jeho nebezpečí, pravidla bezpečného užívání online prostředí - klima třídy - třídní program	ŠPP + uč. biologie uč. biologie učitelé učitelé IVT – koordinace – ŠPP, koordinace metodik prevence ŠPP – šk. psycholožka ŠPP – šk. psycholožka
V.	- adaptační kurz - prevence rizikového užívání návykových látek - právní aspekty dospívání se zaměřením na trestněprávní odpovědnost - kyberprostor a jeho nebezpečí, pravidla bezpečného užívání online prostředí - efektivní učení	TU, zástupce TU, šk. psycholožka ŠPP beseda s externím lektorem – Petr Krejčíř učitelé IVT – koordinace – ŠPP, koordinace metodik prevence ŠPP - šk. psycholožka
1. B	- den pro třídu - adaptační pobyt - prevence rizikového užívání návykových látek - právní aspekty dospívání se zaměřením na trestněprávní odpovědnost - kyberprostor a jeho nebezpečí, pravidla bezpečného užívání online prostředí - efektivní učení klima třídy	Šk. psycholožka, TU Šk. psycholožka, TU a jeho zástupce, instruktoři zážitkové pedagogiky ŠPP beseda s externím lektorem – Petr Krejčíř učitelé IVT – koordinace – ŠPP, koordinace metodik prevence ŠPP – šk. psycholožka
1. C	- den pro třídu - adaptační pobyt - prevence rizikového užívání návykových látek - právní aspekty dospívání se zaměřením na trestněprávní odpovědnost	Šk. psycholožka, TU Šk. psycholožka, TU a jeho zástupce, instruktoři zážitkové pedagogiky ŠPP beseda s externím lektorem – Petr Krejčíř

	- kyberprostor a jeho nebezpečí, pravidla bezpečného užívání online prostředí - efektivní učení klima třídy	učitelé IVT – koordinace – ŠPP, koordinace metodik prevence ŠPP – šk. psycholožka
VI.	- sexuální zdraví – prevence pohlavně přenosných infekcí a ochrana - vztahy, hranice a respekt - prevence zdravého životního stylu – právní aspekty sexuálního chování	učitel biologie ŠPP – šk. psycholožka metodik prevence (ZSV)
2. B	- sexuální zdraví – prevence pohlavně přenosných infekcí a ochrana - vztahy, hranice a respekt - prevence zdravého životního stylu – právní aspekty sexuálního chování	učitel biologie ŠPP – šk. psycholožka metodik prevence (ZSV)
2. C	- sexuální zdraví – prevence pohlavně přenosných infekcí a ochrana - vztahy, hranice a respekt - prevence zdravého životního stylu – právní aspekty sexuálního chování	učitel biologie ŠPP – šk. psycholožka metodik prevence (ZSV)
VII.	- domácí násilí, rodina - kariérové poradenství	Bílý kruh bezpečí ŠPP – šk. psycholožka, kariérová poradkyně
3. A	- domácí násilí, rodina - kariérové poradenství	Bílý kruh bezpečí ŠPP – šk. psycholožka, kariérová poradkyně
3. B	- domácí násilí, rodina - kariérové poradenství	Bílý kruh bezpečí ŠPP – šk. psycholožka, kariérová poradkyně
4. ročníky	- zdravý životní styl - OPL – semináře - individuální konzultace – práce se stresem	Společensko-vědní seminář Biologický a chemický seminář ŠPP – šk. psycholožka
další akce:	třídnické hodiny – obsahují prvky prevence šikany, prvky podporující pozitivní vztahy v kolektivu apod. součást výuky – problematika OPL, pohlavně přenosných chorob apod., rodinné prostředí, vztahy, šikana, kyberšikana, spolupráce, hodnoty, cíle apod.	pedagogové – GYMBOS

Další aktivity pro žáky

2) Volnočasové aktivity – nabízejí vyučující školy, program je obohacen o nabídky zájmových útvarů a různých institucí na Boskovicku:

• pěvecký sbor NOTA a Malá Nota,

• exkurze realizované v jednotlivých předmětech,

• Salon – týden studentské tvořivosti,

• široká nabídka odpoledních kroužků – samostatný dokument,

3) Nepravidelné volnočasové aktivity:

• studentská odborná činnost (SOČ),

• pomoc při charitativních dnech – Český den proti rakovině, charitativní vánoční jarmark Kvarta pomáhá, Zasaď pomoc,

• sportovní dny a jiné sportovní aktivity (lyžařské kurzy, turnaje, sportovní kurzy),

• olympiády a soutěže v jednotlivých předmětech,

• návštěva divadelních představení v Městském divadle Brno apod.,

• poznávací a kulturně zaměřené zájezdy a exkurze v ČR,

• jazykově a kulturně zaměřené zájezdy do zahraničí (Německo, Anglie, Španělsko, Francie, Slovinsko, Holandsko, Slovensko, Rakousko),

• zájmové dny – individuální projekty realizované třídou s třídním učitelem

• workshopové dny.

B) Organizační a koordinační aktivity

• Snídaně s ředitelkou (probírá se aktuální dění na škole a řeší podněty studentů)

• nástěnka pro prevenci (ŠPP) - pravidelná aktualizace dle potřeby v průběhu školního roku + schránka důvěry (Mgr. Barbora Soukopová),

• získání finanční podpory na PP - viz požadavek na příspěvek SRŽA,

• seznámení rodičů s PP na třídních schůzkách

• spolupráce s organizacemi a institucemi zabývajícími se preventivní činností.

c) **Kurikulum školy a PP**

Biologie	HIV a jiné sexuálně přenosné choroby, lidská sexualita botanika-omamné a psychotropní látky rostlin a hub biologie člověka (rizika spojená s užíváním návykových látek zařazeno do vhodných tematických bloků-dýchací soustava a kouření, trávicí soustava a poškození jater, nervová soustava a vliv návykových látek na nervovou soustavu, vylučovací soustava, doping, zdravá výživa, první pomoc) ekologie
Chemie	návykové látky - organická chemie (alkohol, kofein, tein, nikotin), anorganická chemie
Tělesná výchova	podpora zdravého životního stylu a forem aktivního trávení volného času
Občanská výchova	zdravý způsob života, sociální skupiny-party, rodina, stres a obtížné životní situace
ZSV	biologické vlivy na psychiku člověka, vliv návykových látek na těhotenství a vývoj plodu, socializace, smysl života, hodnoty, cíle, xenofobie a rasismus, občanský zákoník

Selektivní a indikovaná primární prevence

Selektivní a indikovaná prevence je realizována podle aktuálních potřeb jednotlivých žáků, skupin nebo tříd se zvýšeným rizikem výskytu rizikového chování. Škola při ní vychází z odborného posouzení situace a podle potřeby zapojuje školní poradenské pracoviště, třídního učitele, zákonné zástupce a externí odborné služby. Cílem je včasná a přiměřená podpora, omezení rozvoje obtíží a návaznost dalších opatření.

Postupy školy při výskytu rizikového chování

Škola usiluje o včasné rozpoznání zvýšeného rizika nebo prvních projevů rizikového chování a o zajištění odpovídající podpory žákovi i třídnímu kolektivu.

Při řešení konkrétní situace škola postupuje s ohledem na její charakter a závažnost. Na řešení se podle potřeby podílejí třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní psycholog, vedení školy a další pedagogičtí pracovníci. V případech, kdy je to vzhledem k povaze situace potřebné, škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a příslušnými odbornými institucemi.

Postup školy vychází z platných právních předpisů, Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28, jeho aktuálních tematických příloh a dalších příslušných metodických dokumentů MŠMT.

Základní principy postupu školy

Při výskytu rizikového chování škola zejména:

• dbá na bezpečí žáka a dalších osob a v případě akutního ohrožení zdraví nebo života zajišťuje bezodkladnou pomoc,

• zjišťuje základní informace potřebné k posouzení situace a volbě dalšího postupu,

• respektuje kompetence jednotlivých pracovníků školy a podle charakteru situace zapojuje příslušné členy školního poradenského pracoviště a vedení školy,

• informuje zákonné zástupce žáka v případech a způsobem odpovídajícím charakteru situace a platným právním předpisům,

• podle potřeby spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými službami, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR a dalšími odbornými institucemi,

• vede odpovídající záznamy o řešení situace,

• vedle řešení konkrétního případu zvažuje také potřebu následné podpory žáka, třídy či dalších osob. Konkrétní postupy při jednotlivých formách rizikového chování jsou rozpracovány v krizovém plánu školy a vycházejí z aktuálních tematických příloh metodického doporučení MŠMT.

Oblasti, pro které škola stanovuje konkrétní postupy

Krizový plán školy obsahuje zejména postupy pro situace spojené s:

- šikanou a kyberšikanou,
- rizikovým chováním v online prostředí,
- užíváním, držením nebo distribucí návykových látek a stavem intoxikace,
- záškoláctvím,
- agresivním a násilným chováním,
- sebepoškozováním a dalším jednáním spojeným s ohrožením zdraví nebo života,
- podezřením na týrání, zneužívání, zanedbávání nebo domácí násilí,
- dalšími závažnými projevy rizikového chování.

Krizové a intervenční postupy jsou průběžně aktualizovány podle platných právních předpisů a aktuálních metodických doporučení MŠMT. Pedagogičtí pracovníci jsou se základními postupy a způsobem předávání informací ve škole seznamováni.

Evaluace Preventivního programu školy

Preventivní program školy je průběžně vyhodnocován v průběhu školního roku a souhrnně na jeho konci. Cílem evaluace je posoudit realizaci naplánovaných aktivit, jejich přínos a aktuální potřeby žáků a tříd a na jejich základě plánovat preventivní působení školy pro následující období. Za koordinaci evaluace odpovídá školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními členy školního poradenského pracoviště, třídními učiteli a vedením školy.

Při evaluaci škola sleduje zejména:

- realizaci plánovaných preventivních programů a aktivit,
- jejich přínos a přiměřenost věku a aktuálním potřebám žáků,
- výskyt a charakter řešených případů rizikového chování,
- situaci a klima jednotlivých třídních kolektivů,
- vývoj absence a případné projevy záškoláctví,
- podněty žáků, třídních učitelů, dalších pedagogických pracovníků a zákonných zástupců,
- potřeby, které se objevují v rámci poradenské práce školního poradenského pracoviště,
- spolupráci s externími poskytovateli preventivních programů a odbornými institucemi.

K vyhodnocování jsou využívány zejména zkušenosti a záznamy školního metodika prevence a dalších členů ŠPP, zpětná vazba třídních učitelů a žáků, reflexe realizovaných programů, údaje o absenci a anonymizované souhrnné údaje o řešených situacích rizikového chování.

U jednotlivých preventivních programů je podle jejich charakteru využívána bezprostřední zpětná vazba žáků a pedagogů. U dlouhodobějších aktivit je sledován také jejich přínos pro fungování třídního kolektivu a případná potřeba další práce se třídou.

Na konci školního roku školní metodik prevence ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm provede souhrnné vyhodnocení Preventivního programu školy. Závěry evaluace slouží jako jedno z východisek pro stanovení priorit, specifických cílů a preventivních aktivit pro následující školní rok.